

Ruth Reichl

Párizsi történet

Open Books

Soha nem hívta az édesanyját anyucinak, mamának, de még anyának sem. Az anyja ragaszkodott hozzá, hogy Stella egészen kicsi kora óta Celiának szólítsa őt.

- Én nem anyaságra születtem - magyarázta.

És ezzel nagyjából mindent elmondott.

Így most, amikor az ügyvéd kimondta a „leányom” szót, Stellának egészen furcsa érzése támadt, mintha egy idegen mondatait hallaná.

Első fejezet

Párizs, 1983

Orgona, eső, árnyalatnyi keserű csokoládé: a kis üzletbe lépve Stella beleszippantott a levegőbe, és kellemesnek találta a derengő, aranyszínű fényt, amely odabent fogadta. Csengető csilingelt: a régimódi hang hallatán egészen különös érzés fogta el, mintha a párizsi utcáról ide benyitva egy csapásra kikerült volna az időből.

Odabent egy kis tölgyfa asztal mellett egy különös, idős nő ült, gyönyörűen manikűrözött keze cseppet sem illett szigorú frizurájához és szürke öltözkééhez, a mosolya egyszerre tűnt kelletlennek és elégedettnek. *Macska*, gondolta magában Stella, *kanári*.

Az idős nő arca felragyogott Stella láttán, és nyomban felpattant.

– Már vártam! – A hangja mély volt, és rekedt, a szavak reszelősen törtek fel a torkából, mintha régen szólalt volna meg utoljára. – Hol volt ilyen sokáig? – A szemrehányó hanglejtés azt sugallta,

Stella elítélendő módon elkésett egy fontos találkozárról.

A lány megdöbbsent. Az idős nő talán összekeveri valakivel. Talán örült. Az ajtó felé hátrált, és a kilincs után nyúlt. De a nő parancsoló hangon rárvallt, hogy várjon, Stella pedig engedelmeskedt. Egy pillanatig álltak, és egymást méregették.

Ez volt Stella első napja Párizsban. Kialvatlanul, az időeltolódástól kábultan botorkált végig a reggeli utcákon, és azt kívánta, bárcsak ne jött volna ide. Az utazása hátralévő napjai beláthatatlan, ismeretlen tájként nyújtóztak előtte. Mit kezdjen magával egyedül ebben az idegen városban? Odahaza, a New York-i lakásában elvégezte a házi feladatát, végigböngészte Párizs térképét, hogy majd tájékozódni tudjon. De most, a valóságban a város utcáit róva nyugtalanság töltötte el. A Quartier Latinben álló ódon szállodából kilépve úgy próbálta levetközni a szorongását, hogy belevetette magát a Szajrán átkelő turisták áradatába.

Elhaladt a Notre-Dame mellett – egy nap majd be is megy –, és valahányszor átkelt egy hídon, magában elmondta a nevét. Felkészültsége ellenére idegennek érezte magát. Nem értette a nyelvet. Nem ismert senkit a városban. Mit keres itt egyáltalán?

A Place des Vosges felé tartva azon morfondírozott, vajon valóban olyan szép lesz-e, mint amilyennek az útikönyvek ígérk. „Le Pavillon

de la Reine” – suttogta magában, miközben körbejárta az ódon teret. Itt mintha a kövek is történelmet lehelnének magukból, gondolta magában a rendezett kis parkot és a csinos szökőkutat szemlélve. Az árkádsor alá belépve egy üzlet portálját pillantotta meg: a metszett antik kirakatiúvegen arannyal festett felirat állt: *Robes des Rêves*. Megállt, hogy szemügyre vegye a díszes betűket. A kirakatban egyetlen ruhát látott, az ibolyaszín egészen különleges árnyalatában játszó, hullámszórmából készült. Bársony? Olyan puhának tűnt, Stella vágyott az érintésére. Ekkor nyitott be az ajtón.

Az üzlet tulajdonosa most épp azzal a sajátosan párizsi arroganciával meredt rá. Gorombaságától Stella olyan kellemetlenül érezte magát, hogy inkább elkapta róla a tekintetét, a szeme végigcikázott az üzleten. A falain több rétegben sorakoztak a vintage ruhadarabok, valóságos időgéppé varázsolva át a zsúfolt kis helyiséget: mintha a város teljes történelme ott állt volna sifonnal, vászonnal, selyemmel és csipkével lejegyezve. A lány tekintete megakadt egy merev vigyázzban álló, szigorú, háborús egyenruhán, majd egy szertelen színekben játszó Pucci nadrágkosztümre tévedt: elképzelte, ahogy a szett leugrik a fogasról, és kitáncol az ajtón. Az eladó nő szótlánul figyelte Stellát. A kis fehér kutya a lába mellett ugyanilyen éberén leste. A csend kellemetlenül hosszúra nyúlt.

Vajon mi rosszat tettem? – morfondírozott magában Stella, aki szokás szerint biztos volt benne, hogy helytelenül viselkedett. Egy pillanatig tétován állt, aztán a kirakatban közszemlére tett ibolyaszínű ruha felé vette az irányt, átpréselve magát egy Eduárd-korabeli csipkeszegélyes pongyola, egy üveggyöngyökkel díszített, húszas évekbeli flapper stílusú ruha és egy hajnal színeiben játszó selyemkendő mellett. Nyúlt, hogy megérintse a ruhát.

– Állj! – kiáltott rá az eladónő.

Stella riadtan összerezzen, hátrakapta a kezét, és szabadkozni kezdett.

– Elnézést! – Közelről már látta, hogy az antik ruha erősen viseltes.

– Már vártuk. – A szavak most még szemrehányóbbnak, szinte dühösnek hangzottak.

– Tessék?

– Már vártuk magát. – Az eladónő most hangosabban és lassabban ismételte el a szavakat, mintha a hangerő kompenzálná a nyelvtudás hiányát. Majd megvető pillantással mérte végig Stellát, akit szemlátomást képtelenül ostobának tartott, és türelmetlen kézlegyintéssel eltűnt egy hátsó helyiségben. A kutya a fülét hegyezve, remegve, a tekintetét Stellára szegezve ült tovább, mintha azt várná, meg mer-e moccanni. A lány mozdulatlanul állt. Egy örökkévalóság telt el, mire az idős nő visszatért, kinyújtott karján hosszú, lapos dobozt egyensúlyozva.